

Проблеми розвитку плавання серед ветеранів спорту в Україні

Стрельников Г. Л., Пронь А. О.

Харківський національний аерокосмічний університет «ХАІ»
ім. Жуковського М. Е., Україна

Анотація. У роботі розглянуто проблеми ветеранського плавання України. Визначені основні напрямки розвитку плавання України в майбутньому.

Ключові слова: плавання, історія розвитку, досягнення плавців, ветеранський спорт.

Вступ. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» гласить: «Ст. 1 Спортсмен – фізична особа, яка систематично займається певним видом (видами) спорту та бере участь у спортивних змаганнях.

Спорт – діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на виявлення та уніфіковане порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленостях шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них. Спорт має такі напрями: дитячий спорт, дитячо-юнацький спорт, резервний спорт, спорт вищих досягнень, професійний спорт, спорт ветеранів, олімпійський спорт, не олімпійський спорт, спорт інвалідів тощо...» [1].

З наказу №1413 от 13.12.2012г. «Про затвердження Положення про Єдину спортивну класифікацію України»: Відповідно до пункту 1.2 статті 1 Положення про Єдину спортивну класифікацію України, затверджену Наказом Міністерства освіти та науки, молоді і спорту України № 1413 від 13.12.2012:

«Чемпіонат – офіційне змагання серед суб'єктів або між суб'єктами сфери фізичної культури і спорту за віковими, територіальними ознаками, яке проводиться лише один раз на рік за кожною окремою ознакою.»

«Розіграш Кубка – спортивне змагання за участю спортсменів, команд, що проводиться, як правило, у декілька етапів» [2].

На підставі цих основних положень у 2015 році пройшли змагання серед плавців серії «Майстерс». Змістом нашого дослідження стали досягнення харківських плавців у різних змаганнях України.

Мета дослідження. Провести аналіз розвитку ветеранського плавання на Україні протягом останніх років.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити наступні завдання:

4. розглянути аспекти розвитку плавання на Україні;
5. проаналізувати фактори, що визначають досягнення спортсменів в ветеранському спорті;
6. розглянути проблеми розвитку плавання серед ветеранів спорту.

Матеріал та методи дослідження: аналіз науково - методичної літератури, аналіз статистичних звітів змагань з плавання; соціологічні методи (опитування, бесіда, інтерв'ювання).

Результати дослідження. В Незалежній Україні постійно проводяться змагання з плавання серед різних верств населення. В цих змаганнях приймають участь не тільки кваліфіковані спортсмени, а й початківці та ветерани. Найбільшими змаганнями в нашій країні прийнято визнавати щорічні чемпіонати України на довгій воді (басейн 50м), на короткій воді (басейн 25м) та чемпіонат України по плаванню на відкритій воді, з обов'язковим їх внесенням до Єдиного календарного плану заходів Міністерства молоді та спорту, а також змагання, що проводяться на території України та включені в календар міжнародних FINA и LEN, по результатам яких визначають сильніших спортсменів в індивідуальній і клубній першості.

Раз у два роки проходять всеукраїнські Ігри ветеранів спорту, по результатам яких визначають сильніші команди за територіальною ознакою.

Найбільш відомими заходами на єврейському рівні являється чемпіонат Європи, що проходить раз в два роки по непарним рокам та Всесвітні ігри, що проводяться раз в два роки.

В різних містах країни в 2015 році проходять як регіональні, так і Всеукраїнські змагання. Потрібно відмітити в місті Харкові вже 30 років проходить Кубок пам'ять ЗТУ М. Золотаря, що збирає багато спортсменів. Серед них юні таланти та досвідчені відомі в минулому спортсмени. Це яскравий приклад формування у юних дарувань свідомого розуміння девізу «Спорт протягом життя!». В процесі спілкування з досвідченими ветеранами плавання юні плавці формують риси переможців не тільки в спорті а й в житті.

Логічним продовженням цього спілкування стало народження ідеї створення Клубів, у яких стане можливим не тільки тренування, а й спілкування дітей, студентської молоді та ветеранів. Перш за все Клуб – це об'єднання однодумців, пов'язаних загальним захопленням – спортивним плаванням. В залежності від розвитку спортивної інфраструктури та кількості мешканців коливається кількість клубів. В великих містах їх може бути декілька (в м. Київ, наприклад, їх 5; в м. Харків – 2 клуби), а в цілому клубний рух тільки зароджується, або просто не існує.

В Клубах та центрах плавання, разом тренується молодь та ветерани атмосфера спільних тренувань приводить до позитивних змін в техніці плавання з урахуванням сьогоденних вимог [3]. Прикладом таких Центрів плавання стали у м. Харків басейни «ХП», «ЮрАкадемії», «ХАІ». Наші харківські ветерани плавання тренуються як за правило в цих центрах та виступають в різних змаганнях в країні та закордоном.

Ми провели аналіз результатів змагань з плавання серед ветеранів 2015 року, які виявили деякі закономірності.

Найкраще виступають у змаганнях команди тих регіонів у яких проводяться змагання.

Так у вересні 2015 року в м. Львів проходили змагання Чемпіонату України серії «Майстерс». В цих змаганнях приймали участь спортсмени з 15 областей.

Серед 161 плавця 64 спортсмени представляли м. Львів. Тенденція домінування спортсменів з регіону де проводяться змагання розповсюджується на всі змагання країни. Потрібно відмітити, що це сильно впливає на результати показані в ході змагань. Крім того в деяких заявлених вікових категоріях було по одному учаснику, чи зовсім не було учасників змагань [4].

В листопаді цього ж року в м. Біла Церква проходили змагання Чемпіонату України серед ветеранів плавання в короткій воді. В цих змаганнях приймали участь 100 спортсменів з 14 областей [4].

Ми порівняли рівень показаних спортсменами в цих двох змаганнях результатів між собою.

Так в м. Біла Церква були показані 26 вищих досягнень України. Це свідчить про те, що в цих змаганнях приймали участь найсильніші плавці країни.

На лідируючих позиціях розташувалися команди м. Чернігова, Кривого Рогу та Києва [4]. На жаль, команда харківських ветеранів плавання зайняла 6 місце, так як вона не мала можливості повноцінно готуватися до змагань в зв'язку з відсутністю басейнів у провідних Вищів міста, на базі яких вони проводять свої тренування.

Висновки. Історія ветеранського плавання України тільки почала формування свої переможних сторінок. В ці проблемні часи ми маємо право пишатися досягненнями харківських плавців-ветеранів Пилипченко В. та Куценко Д., які захищають честь України на міжнародних змаганнях.

Ці спортсмени неодноразово входили в склад збірної команди України, що приймала участь на Чемпіонатах Світу, де одержували яскраві перемоги.

Спортсмен, що виступає особисто повинен самостійно вирішувати всі питання, що пов'язані з його участю в змаганнях (збирати інформацію, оформлювати заявку, передбачити питання пов'язані з проїздом, мешканням, харчуванням, тощо). Для тих, хто є членом клубу все це набагато легше, тай ще й дешевше. Якщо керівництву клубу вдалося створити відповідальний та згуртований колектив, організацію майбутніх заходів можуть взяти на себе ті члени клубу, у яких більше вільного часу та «кому що по душі».

Боротьба в естафетах – це також привілея клубів, що отримують за перемоги в естафетах додаткові очки, що в подальшому впливає на результати при визначенні клубної першості [4].

Ми вважаємо, що доцільним буде в межах програми розвитку спорту в Україні, врахувати проблеми ветеранського спорту. Потрібно заохочувати організацію Клубів та центрів спортивного плавання, бо для досягнення перемог ветеранам, як і всім спортсменам потрібна підтримка всіх ланок структури, яка дає можливість забезпечити ці перемоги. Потрібно звернути увагу на роботу місцевих Федерацій, які повинні приділяти достатньо уваги проблемі клубного руху, розвиваючи зі свого боку взаємовідносини між поколіннями спортсменів. Потрібно порозуміння з боку керівників та спонсорів в питаннях надання тренувальних басейнів.

На нашу думку потрібно використовувати досвід проведення спільних змагань на прикладі Кубка М. Золотаря, це примножить досягнення в ветеранському та студентському плаванні.

Література

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт»: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>
2. «Про затвердження Положення про Єдину спортивну класифікацію України»: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/>
3. Science of Coaching Swimming // John Leonard (ed). – Illinois Leisure Press Champaign, 2012. – 162 p.
4. ukrmasters.com usf.org.ua

Інформація про авторів:

Стрельников Гліб Леонідович – старший викладач кафедри фізичного виховання, Харківський національний аерокосмічний університет «ХАІ» ім. М. Е. Жуковського

E-mail: i.gleb.strelnikov@gmail.com

Пронь Артем Олесійович – викладач кафедри фізичного виховання, Харківський національний аерокосмічний університет «ХАІ» ім. М. Е. Жуковського

Поступила в редакцію 14.01.2016